

УДК 342.9:351.74(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v4.2025.25>

Г. М. Шерстюк
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного права і процесу
факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України
Одеського державного університету внутрішніх справ
orcid.org/0000-0001-9562-3531

БОЛГАРСЬКИЙ ТА СЛОВАЦЬКИЙ ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ З НАСЕЛЕННЯМ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА

У статті здійснено комплексне дослідження імплементації міжнародного досвіду в національну систему забезпечення громадської безпеки на прикладі функціонування інституту поліцейських офіцерів громади. Обґрунтовано, що запозичення та адаптація кращих світових практик щодо взаємодії поліції з населенням країни сприяє формуванню ефективної державної політики у сфері профілактики правопорушень, охорони громадського порядку та захисту прав і свобод громадян. Особлива увага приділена аналізу концепції Community Policing як сучасної моделі поліцейської діяльності, що базується на партнерстві з громадою, прозорості, відкритості та орієнтації на потреби місцевого населення.

У дослідженні розглянуто зарубіжний досвід впровадження цієї моделі в країнах Європи та визначено можливості її інтеграції в українську правову систему, проаналізовано результати реалізації відповідних програм у зазначених державах, зокрема позитивні зміни у ставленні громадян до правоохоронних органів, підвищення довіри до поліції, зменшення кількості правопорушень та активізація участі громадськості у забезпеченні безпеки.

Крім того нами підкреслено, що ефективна реалізація моделі поліцейських офіцерів громади в Україні потребує не лише законодавчого забезпечення, а й належної професійної підготовки кадрів, міжкультурної комунікації, а також тісної взаємодії поліції з інститутами громадянського суспільства, що підтверджує прикладне значення цього наукового напрацювання для реформування сектору безпеки України відповідно до міжнародних стандартів.

Забезпечення правопорядку в кожній державі здійснюється на основі норм її національного законодавства, водночас із урахуванням міжнародно-правових стандартів, досвіду інших країн та історико-культурних особливостей. Проте динамічний розвиток глобальних процесів створює додаткові виклики, що ускладнюють повне дотримання загальноприйнятих світових стандартів у сфері безпеки, що, у свою чергу, становить актуальну проблему для багатьох країн.

У зв'язку з цим питання організації діяльності поліцейських офіцерів громади набуває особливої актуальності, оскільки необхідно зазначити, що підходи до реалізації цієї інституції значно різняться залежно від правової системи конкретної країни, однак у більшості випадків вони ґрунтуються на спільних міжнародних засадах, що передбачають партнерство між поліцією та громадою. Отже, в нашій статті розглядається специфіка функціонування моделі Community Policing у різних країнах світу з метою виявлення найбільш ефективних практик, які можуть бути адаптовані до українських реалій.

Ключові слова: поліцейський офіцер громади, громадська безпека, Community Policing, міжнародний досвід, правоохоронна діяльність, профілактика правопорушень, партнерство поліції та громади, міжкультурна комунікація, реформування поліції, довіра до поліції.

Sherstiuk H. M. BULGARIAN AND SLOVAK EXPERIENCE OF INTERACTION BETWEEN POLICE AUTHORITIES AND THE POPULATION ON THE BASIS OF PARTNERSHIP

The article provides a comprehensive study of the implementation of international experience in the national public safety system, using the example of the functioning of the community police officer institution. It is argued that borrowing and adapting the best international practices for police interaction with the population contributes to the formation of effective state policy in the field of crime prevention, public order protection, and the protection of citizens' rights and freedoms. Particular attention is paid to the analysis of the concept of Community Policing as a modern model of police activity based on partnership with the community, transparency, openness, and focus on the needs of the local population.

The study examines foreign experience in implementing this model in European countries and identifies opportunities for its integration into the Ukrainian legal system. It analyzes the results of the implementation of relevant programs in these countries, in particular, positive changes in citizens' attitudes toward law enforcement agencies, increased trust in the police, a decrease in the number of offenses, and increased public participation in ensuring security.

In addition, we emphasize that the effective implementation of the community police officer model in Ukraine requires not only legislative support, but also adequate professional training, intercultural communication, and close cooperation between the police and civil society institutions, which confirms the practical significance of this scientific work for reforming Ukraine's security sector in accordance with international standards.

Law enforcement in each state is carried out on the basis of its national legislation, while taking into account international legal standards, the experience of other countries, and historical and cultural characteristics. However, the dynamic development of global processes creates additional challenges that complicate full

compliance with generally accepted international standards in the field of security, which, in turn, is a pressing issue for many countries.

In this regard, the issue of organizing the activities of community police officers is particularly relevant, since it should be noted that approaches to the implementation of this institution vary significantly depending on the legal system of a particular country, but in most cases they are based on common international principles that provide for partnership between the police and the community. Therefore, our article examines the specifics of the functioning of the Community Policing model in different countries around the world in order to identify the most effective practices that can be adapted to Ukrainian realities.

Key words: community police officer, public safety, community policing, international experience, law enforcement, crime prevention, police-community partnership, intercultural communication, police reform, trust in the police.

Актуальність дослідження. У сучасних умовах глобалізації, посилення міжнародної взаємодії та зростання викликів безпеці, питання імплементації міжнародного досвіду у сфері національної безпеки набуває особливої значущості. Зокрема, це стосується впровадження інституту поліцейських офіцерів громади, який базується на засадах моделі Community Policing. Цей підхід, заснований на партнерстві поліції та громадськості, вже довів свою ефективність у низці країн Європи та США, сприяючи підвищенню рівня довіри до поліції, зменшенню кількості правопорушень та формуванню безпечного середовища.

Актуальність теми обумовлена потребою України у розбудові демократичних інституцій, зміцненні верховенства права та забезпеченні ефективної взаємодії поліції з населенням. Враховуючи новизну інституту ПОГ для національної правової системи, виникає необхідність дослідження зарубіжного досвіду з метою адаптації успішних моделей до українських реалій. Особливо цінним є аналіз практик Болгарії та Словаччини, де впровадження Community Policing дало змогу суттєво модернізувати діяльність поліції, інтегрувавши правозахисні та превентивні підходи.

Таким чином, дослідження проблематики взаємодії поліції з населенням на засадах партнерства в контексті міжнародного досвіду є вкрай важливим як з наукової, так і з практичної точки зору, оскільки сприяє підвищенню ефективності реформ у секторі безпеки, формуванню нової моделі поліцейської діяльності та забезпеченню дотримання прав і свобод людини в Україні.

Метою дослідження є аналіз зарубіжного досвіду функціонування інституту поліцейських офіцерів громади (Community Policing) та обґрунтування можливостей його адаптації до національної системи правоохоронних органів України з урахуванням специфіки правової, соціальної та культурної ситуації в державі. Особливу увагу приділено вивченню практик Болгарії та Словаччини, де успішно реалізуються принципи партнерства між поліцією та громадою з метою зміцнення громадської безпеки та довіри населення до правоохоронної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Інститут поліцейських офіцерів громади є відносно новим елементом у системі правоохоронної діяльності України, що значно обмежує наявність комплексних вітчизняних наукових досліджень із цієї тематики. Водночас окремі українські вчені, зокрема І. Кривдіна, Т. Овчаренко, С. Комісаров та О. Матюхіна, зробили вагомий внесок у формування теоретичних підходів до розуміння особливостей цієї правової інституції. Крім того, у контексті дослідження доцільно враховувати доробки зарубіжних науковців К. Піка, Р. Гленсора, С. Лоуренса, Б. Маккарті, П. Вілсона, Лі П. Браун, які зосереджували увагу на концептуальних засадах діяльності поліції, орієнтованої на громаду, та формуванні ефективних моделей взаємодії поліції з населенням.

Виклад основного матеріалу. Впровадження інституту поліцейського офіцера громади (далі-ПОГ) в Україні є відображенням сучасних підходів до правоохоронної діяльності, спрямованих на зміцнення зв'язку між поліцією та місцевими громадами. Така модель передбачає активну присутність правоохоронця в житті територіальної громади, його постійну взаємодію з населенням, виявлення проблем безпеки на місцевому рівні та оперативне реагування на них з урахуванням локальної специфіки.

Цей підхід безпосередньо співвідноситься з міжнародною концепцією Community Policing, яка розглядається як організаційна стратегія, заснована на принципах прозорості, довіри та взаємної відповідальності між поліцією та громадою. Основна її ідея полягає у створенні партнерських відносин, що дозволяють спільно виявляти джерела правопорушень, здійснювати превентивні заходи, знижувати рівень страху серед населення перед злочинністю, а також долати соціальні та фізичні проблеми, що впливають на якість життя громадян [1].

З урахуванням міжнародного досвіду, впровадження інституту ПОГ в Україні не лише модернізує структуру правоохоронної системи, але й сприяє її демократизації, відкритості та підвищенню рівня довіри до поліції. Це особливо актуально в умовах трансформаційних процесів у секторі безпеки та необхідності адаптації

до європейських стандартів. Розгляд даної моделі в контексті зарубіжних практик дозволяє ідентифікувати найбільш ефективні інструменти реалізації Community Policing та їх адаптацію до українських соціально-правових умов.

Модель Community Policing, яка є відносно новим явищем для українського суспільства, вже давно й успішно функціонує в ряді країн Європи та Північної Америки. Зокрема, елементи цієї моделі ефективно реалізуються у Бельгії, Болгарії, на Кіпрі, у Чехії, Данії, Німеччині, Естонії, Іспанії, Ірландії, Італії, Латвії, Литві, Нідерландах, Польщі, Великій Британії, США та інших державах. У кожній із цих країн підходи до впровадження Community Policing мають свої особливості, однак об'єднуються спільними засадами партнерства, прозорості та взаємної відповідальності поліції й громадськості.

Так, у Люксембурзі та Румунії функціонує так звана «доступна поліція», яка забезпечує постійний контакт з громадянами та реагує на локальні потреби населення. В Австрії значна увага приділяється розвитку добровільних громадських охоронних формувань, які забезпечують безпеку житлових кварталів як приватного, так і державного сектору. У таких країнах, як Данія, Нідерланди та Польща, модель Community Policing інтегрована в щоденну діяльність поліції та вважається стандартом взаємодії з громадянами.

Крім того, в Ірландії, Естонії та Великій Британії створені спеціалізовані відділи, що займаються реалізацією політики громадської безпеки на основі принципів CoP. Особливої уваги заслуговує досвід Словацької Республіки, де до превентивної діяльності активно залучаються неурядові організації, а самі громадяни беруть участь у програмах запобігання злочинності. Така практика сприяє формуванню більш сталих зв'язків між поліцією та громадськістю, підвищенню рівня довіри та ефективності безпечових ініціатив на локальному рівні [2].

Модель взаємодії поліції з громадою, яка нині впроваджується в Україні, має значну схожість із підходами, реалізованими в Болгарії та на Кіпрі. Зокрема, організаційна структура співпраці з громадськістю в українських реаліях включає постійну робочу групу при Міністерстві внутрішніх справ, що відповідає болгарському зразку. У деяких випадках організаційна підпорядкованість здійснюється на рівні районних управлінь, при цьому контроль за діяльністю поліцейських офіцерів громади здійснює відповідний підрозділ поліції.

За аналогією з кіпрською моделлю, теоретичне забезпечення та розробка методичних підходів покладаються на одного з керівників

поліції, зокрема заступника директора, тоді як практичне керівництво діяльністю ПОГ здійснює окремий підрозділ з організації превентивної діяльності. Така організаційна схема дозволяє забезпечити належний рівень координації, методичного супроводу та оперативного контролю за реалізацією завдань Community Policing в українському контексті, з урахуванням міжнародних стандартів та національних особливостей [3].

У Болгарії модель Community Policing була впроваджена як стратегічна ініціатива, спрямована на формування безпечного середовища та зміцнення довіри населення до правоохоронних органів. Основною метою цієї моделі було не лише забезпечення охорони громадського порядку, а й активна профілактика злочинності, зокрема правопорушень та дорожньо-транспортних пригод, через залучення громадян до безпекової діяльності на принципах партнерства. Особливий акцент робився на формуванні в суспільстві культури правомірної поведінки та взаємної відповідальності між поліцією та громадою. Запроваджені заходи передбачали не лише реагування на правопорушення, а й активну роботу з їх попередження шляхом постійної взаємодії з населенням.

У 2019 році Болгарія долучилася до масштабного міжнародного проєкту, реалізованого у співпраці з урядом Швейцарської Конфедерації, який був зосереджений на інтеграції правозахисного підходу в діяльність національної поліції, що стало продовженням попередніх реформ, орієнтованих на приведення болгарської правоохоронної системи у відповідність до стандартів Ради Європи та Європейського Союзу. Ініціатива також закріплювала основоположні принципи Community Policing такі, як відкритість, партнерство, превентивність та орієнтацію на потреби громади [4].

Ключовою метою проєкту стало впровадження нової філософії взаємодії між поліцією та громадянами, що базується на принципах недискримінаційного підходу, поваги до прав людини та врахування культурної різноманітності суспільства. У центрі уваги була підготовка поліцейських кадрів до ефективної роботи в умовах мультикультурного середовища, що вимагає від них високого рівня міжособистісної комунікації, етичної чутливості та правової грамотності. У межах реалізації проєкту було розроблено спеціалізовані освітні модулі, які охоплювали широкий спектр тем, зокрема, щоденне дотримання прав людини в оперативній практиці, особливості взаємодії з представниками соціально вразливих груп, запобігання проявам етнічного профілювання, а також побудову довірливих стосунків у громадах з напру-

женою соціальною історією. Особливу увагу було приділено симуляційним тренінгам, які дозволяли поліцейським відпрацьовувати практичні навички прийняття рішень у ситуаціях підвищеного ризику, дотримуючись водночас правових та етичних стандартів. Значна частина навчальних заходів була реалізована в регіонах з високим рівнем етнічної різноманітності, зокрема в громадах, де проживає ромське населення. Це дало змогу не лише апробувати ефективність міжкультурних комунікаційних методик, але й підтвердити практичну користь партнерського підходу в контексті забезпечення громадської безпеки [5].

На нормативному рівні реалізація моделі Community Policing у Болгарії ґрунтується на чітко визначених правових засадах, що формують стабільне підґрунтя для функціонування правоохоронної системи в дусі поваги до прав людини. Зокрема, ключовим нормативно-правовим актом виступає Закон Республіки Болгарія «Про Міністерство внутрішніх справ» [6], який визначає основоположні принципи діяльності поліції, серед яких законність, пропорційність, неупередженість, відповідальність, повага до людської гідності та верховенство права. Додаткове регулювання етичних аспектів роботи поліцейських забезпечується Кодексом етики працівників поліції [7], де закріплено стандарти професійної поведінки, які передбачають чесне, толерантне й недискримінаційне ставлення до кожного громадянина, незалежно від національності, соціального статусу, віросповідання чи інших ознак. Такий етичний підхід є важливою складовою концепції Community Policing, адже він спрямований на зміцнення довіри громадян до поліції, формування відчуття безпеки та взаємної поваги.

Результати запровадження цієї моделі в Болгарії свідчать про її ефективність. Зокрема, було зафіксовано зниження кількості скарг громадян на неправомірні дії поліцейських, що вказує на підвищення рівня професіоналізму та правової свідомості працівників поліції. Крім того, спостерігається позитивна динаміка у зростанні обізнаності особового складу щодо міжнародних стандартів захисту прав людини та етичної взаємодії з населенням. Для України ж болгарський досвід може стати прикладом ефективної інтеграції правозахисного компонента в систему громадської безпеки. З урахуванням національного контексту та специфіки українського суспільства, імплементація подібних підходів може сприяти не лише зміцненню демократичних інститутів, але й забезпеченню реальної, а не декларативної, взаємодії між поліцією та громадянами. Така модель здатна забезпечити сталість реформ у секторі безпеки, підвищити

легітимність правоохоронних органів і наблизити українську систему до європейських стандартів публічної безпеки.

Зазначені напрацювання показали позитивну динаміку у ставленні громадян до поліції в пілотних регіонах, зниження кількості скарг на упереджене поводження, а також зростання загального рівня обізнаності працівників поліції щодо стандартів прав людини. У цьому контексті болгарський досвід став для нашої країни прикладом успішної інтеграції Community Policing, правозахисного компонента, що забезпечує сталість реформ у сфері публічної безпеки.

Що стосується Словачкої Республіки, то, аналогічно з Україною, ця країна активно шукає нові підходи до підвищення ефективності поліцейської діяльності та відновлення довіри громадян до правоохоронних органів. У Словаччині функціонує двоступенева система поліції, а саме державна поліція, що підпорядковується центральним органам виконавчої влади, та муніципальна, створена на рівні місцевого самоврядування. Органи місцевої влади наділені правом створювати муніципальну поліцію на основі загальнообов'язкових положень, що дозволяє враховувати специфіку кожної громади. Особливістю словацької системи є також залучення до охорони правопорядку так званих поліцейських-добровольців, які є особами без спеціальних звань, які, однак, виконують окремі функції поліції. Вони ідентифікуються за спеціальними жетонами та нарукавними пов'язками. Такий підхід до мобілізації місцевих ресурсів для забезпечення безпеки був запроваджений ще у 2001 році, коли добровольці замінили колишніх помічників поліції [8].

Крім того, наразі в Словаччині розглядається можливість запровадження нової інституції офіцера зв'язку або контактного офіцера, який має стати ключовою ланкою у взаємодії поліції з громадянами. Основними функціями такого офіцера передбачено роботу зі скаргами, проведення консультацій для населення, а також інформування громадян про процедури подання заяв та юрисдикцію правоохоронних органів. Ця посада вимагає високої професійної кваліфікації, зокрема бездоганного знання кримінального права, практичного досвіду та розуміння компетенції державних установ. Таким чином, словацький підхід до реформування правоохоронної системи орієнтований на підвищення доступності поліції для населення, розвиток партнерських форматів взаємодії з громадами та формування відкритого діалогу як основи сучасної моделі забезпечення громадської безпеки [9].

Концепція Community Policing у Словацькій Республіці наразі не має чіткого нормативного

втілення у вигляді окремого спеціалізованого закону, проте, імплементація її елементів здійснюється на підставі положень чинного законодавства та стратегічних документів, які регламентують сферу публічної безпеки та діяльність поліції. Ключовим нормативно-правовим актом, що визначає основи функціонування правоохоронної системи Словаччини, є Закон «Про Поліцейський корпус» [10]. Цей закон встановлює головні завдання поліції, серед яких охорона громадського порядку, захист життя і здоров'я громадян, дотримання їхніх прав і свобод, а також попередження злочинності та забезпечення безпечного середовища. Хоча поняття «Community Policing» безпосередньо не згадується у законодавстві, його принципи можна віднайти в загальних положеннях щодо співпраці з населенням, профілактики правопорушень та партнерських механізмів взаємодії на місцевому рівні.

Певне відображення ідей суспільно орієнтованої поліцейської діяльності міститься також у «Стратегії запобігання злочинності та іншій протисуспільній діяльності в Словачській Республіці на 2016–2020 роки» [11], затвердженій Міністерством внутрішніх справ. У цьому документі передбачено комплекс заходів, орієнтованих на посилення взаємодії між поліцією та громадами, впровадження превентивних інструментів безпеки, залучення громадськості до оцінки ризиків і планування безпекових ініціатив. Таким чином, незважаючи на відсутність спеціального законодавчого акта, концепція Community Policing у Словаччині реалізується через практичні механізми, інтегровані в загальну стратегію забезпечення громадської безпеки.

У згаданій «Стратегії запобігання злочинності та іншій протисуспільній діяльності в Словачській Республіці на 2016–2020 роки» особливий акцент зроблено на запровадженні превентивних механізмів, орієнтованих на співпрацю з громадами. Серед ключових положень документу є залучення населення до процесу оцінки безпекових ризиків, розвиток партнерських форматів взаємодії між правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування, а також підвищення ефективності профілактики правопорушень через активну участь громадськості. Окрему увагу приділено формуванню сталого діалогу між поліцією та громадянами на основі довіри, взаємоповаги та прозорості дій. Отже, ми бачимо, що такий підхід підтримується як на практичному, так і на науковому рівнях, а саме працівники поліції тісно співпрацюють із дослідницькими інституціями, регулярно беручи участь у дослідженнях щодо впровадження Community Policing, оцін-

ки його результативності та адаптації до сучасних безпекових викликів. Цей процес поступового інституціонального опанування моделі Community Policing у Словаччині демонструє ефективне поєднання правових і організаційних засад із практичними механізмами її реалізації.

Словацький досвід переконливо свідчить про те, що інтеграція превентивних і партнерських підходів є важливою умовою формування безпечного середовища та зміцнення довіри до поліції на рівні територіальних громад. Для України цей приклад є цінним з огляду на актуальні реформи у сфері безпеки, зокрема в контексті адаптації кращих європейських практик до національних умов [12].

Висновки. Проведене дослідження засвідчило актуальність та практичну значущість вивчення міжнародного досвіду, зокрема болгарської та словацької моделей, щодо впровадження концепції Community Policing у національній правоохоронній системі. Аналіз зарубіжних підходів до взаємодії поліції з населенням підтвердив ефективність таких моделей у підвищенні рівня безпеки, зменшенні кількості правопорушень, зміцненні довіри громадян до правоохоронних органів та формуванні правової культури в суспільстві.

Досвід Болгарії демонструє успішну інтеграцію правозахисного компонента до поліцейської діяльності з акцентом на міжкультурну комунікацію, етичні стандарти та повагу до прав людини. Словацька ж модель, у свою чергу, акцентує увагу на партнерстві з громадами, превентивних механізмах, участі добровольців та постійному діалозі з громадянами. Отже, ми бачимо, що обидва підходи засвідчили позитивний вплив на якість публічної безпеки та імідж поліції.

Так, Україна, перебуваючи на етапі трансформації сектору безпеки, має всі підстави для адаптації кращих європейських практик до власних соціально-правових умов. Впровадження інституту поліцейських офіцерів громади, заснованого на принципах прозорості, партнерства та відкритої комунікації, може стати ефективним інструментом зміцнення демократії, правопорядку та публічного контролю. Однак для досягнення стійкого результату необхідне належне нормативно-правове забезпечення, фахова підготовка кадрів, підтримка з боку громади та координація з інститутами громадянського суспільства.

Таким чином, імплементація міжнародного досвіду в українську систему забезпечення безпеки не лише відповідає євроінтеграційному курсу держави, а й сприяє формуванню нової філософії поліцейської діяльності, зорієнтованої на потреби людини та громади.

Література

1. Вілсон П. Практичний посібник для поліцейських, що взаємодіють з громадою. Консультативна місія Європейського Союзу. 26 с. С. 5 URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4e9f6036-af9b-4d1c-afad-c1a9d44b9be7/content>.
2. Поліцейська діяльність, орієнтована на громаду, в Європі: концепції, теорія та практика: Серія посібників EUCPN. Посібник № 2. 136 с. С. 24 URL: http://pravo.org.ua/img/books/files/14586534582015_community_oriented_policing_in_europe.pdf.
3. Поліцейська діяльність, орієнтована на громаду, в Європі: концепції, теорія та практика: Серія посібників EUCPN. Посібник № 2. 136 с. С. 28 URL: http://pravo.org.ua/img/books/files/14586534582015_community_oriented_policing_in_europe.pdf.
4. Strengthening human rights-based policing in Bulgaria. Swiss Contribution Office, 2019. URL <https://www.eda.admin.ch/countries/bulgaria/en/home/news/news.html/content/schweizerbeitrag/en/meta/news/2019/03/08/staerkung-der-menschenrechtsbasierten-polizeiarbeit-in-bulgarien>
5. Republic of Bulgaria. Law on the Ministry of the Interior: adopted on 27.06.2014, prom. SG. No. 53/2014 URL: <https://www.lex.bg/laws/ldoc/2136222223>].
6. Republic of Bulgaria. Code of Ethics for Officials of the Ministry of the Interior with Police Functions. – Sofia: Ministry of Interior, 2004 URL: <https://policehumanrightsresources.org/content/uploads/2016/08/Code-Of-Ethics-For-Officials-Of-The-Ministry-Of-The-Interior-With-Police-Functions-2004.pdf>].
7. Návrh kontaktného dôstojníka v Policajnom zbore. URL: <https://poradcapo.lica.jta.sk/navrh-kontaktneho-dostojnika-v-policajnom-zbore/>
8. Policajná hodnosť. URL: https://sk.wikipedia.org/wiki/Policajn%C3%A1_hodnos%C5%A5
9. Police Community Support Officers (PCSOs) and special constables <https://www.gov.uk/police-community-support-officers-what-they-are>
10. Slovenská republika. Zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Zákon pro Polіцейський корпус. Zbierka zákonov Slovenskej republiky. 1993. č. 171. URL: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>
11. Стратегія запобігання злочинності. Bratislava, 2016. URL: https://www.minv.sk/swift_data/source/english/strategy_crime_prevention_2016_2020.pdf
12. Jakubček, M., Polák, M. Theoretical Concepts of Police Work Performance Assessment . Bratislava Law Review. 2021. Vol. 5, No. 1. P. 77–91. URL: <https://blr.flaw.uniba.sk/index.php/BLR/article/download/107/103/290>

Дата першого надходження рукопису до видання: 25.09.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 21.10.2025
 Дата публікації: 26.11.2025